

Ce are Iaurtul cu Pașaportul?

George Kun

Legătura dintre iaurt și pașaport nu este de loc evidentă. La fel ca și legătura dintre "ceva" (care cu toții știm ce e) și Prefectura. Limba română, după cum vedeți, e bogată în metafore umoristice. În cazul meu, legătura dintre iaurt și pașaport va deveni clară după ce va povestesc ce mi s-a întâmplat.

Am lucrat câțiva ani la o firmă internațională de produse lactate cu sucursale multiple în Canada. În poziția mea de "Corporate Engineer", una din atribuțiile mele era să găsesc metode de procesare mai rapide, mai bune, mai igienice și, evident, mai ieftine. Faza din proces care oferea ample posibilități de realizare ale acestor îmbunătățiri, era cea de umplere a containerelor cu lapte, iaurt, smântână, kefir, etc. în butelii, cartoane și căni. O fabrică de-a noastră din Ontario, care producea exclusiv iaurt, cu tehnologie demodată, multe faze manuale și randament redus, era în căutare disperată de modernizare fundamentală.

Am fost însărcinat cu cercetarea, găsirea, documentarea și justificarea unui astfel de proiect. După un efort intens, am început să primesc oferte scrise de la diferite firme, mai ales americane, dar n-am găsit acolo nimic unic sau deosebit. Cu mici variațiuni, aveau aceeași tehnologie veche de 20 de ani, standard la toate sistemele automatizate cunoscute.

Într-o bună zi, la invitația vice-președintelui care era șeful meu, a venit la firma noastră proprietarul unei firme locale de robotică. Firma era mică, dar producea echipament cu tehnologie foarte avansată. Am fost invitat și eu pentru prezentare, deși nu era proiectul meu. Șeful meu avea bunul obicei să invite la astfel de evenimente pe toți inginerii lui, atât pentru a auzi opinii diverse cât și pentru a avea

subalternii lui deja în cunoștiință de cauză, când proiectul le era aruncat în cârcă, mai târziu.

S-a nimerit ca David, proprietarul firmei de robotică, un evreu rus, să aibă probleme serioase de comunicare fluentă în engleză, la nivel de prezentare, un handicap serios pentru afaceri. Cum eu vorbesc bine rusa, m-am oferit să-i traduc prezentarea în engleză. David, a fost foarte recunoscător, iar eu am fost răsplătit prin șocarea favorabilă a șefului meu, care nu știa nimic de talentele mele lingvistice.

Cum conversația s-a întins și la alte subiecte, David a aflat de interesul nostru pentru echipament de îmbuteliat iaurt și a cerut permisiunea să-l invite pe "partenerul" lui din Israel, Levan, care era cică "cel mai mare expert din lume" în procesarea și împachetarea iaurtului. Cum David a trecut examenul de "evaluare" cu brio, după o prezentare foarte bună, firma a acceptat reclama lui bombastică și a aprobat condiționat vizita lui Levan din Israel, în 2-3 săptămâni. Condiția de confirmare a vizitei era un raport foarte favorabil atât despre businessul lui Levan cât și unul despre Levan, omul. Evident, era sarcina mea.

Am aflat astfel că Levan era un evreu din fosta republică sovietică Georgia, deci era gruzin și a studiat Mecanică de Aviație la Universitatea din Moscova în care și-a luat și doctoratul. Mai târziu a devenit inginer-șef la secția de proiectare de avioane militare, unde a excelat. Cu timpul, i s-a făcut lehamite de o viață cu limitări excesive, mai ales de călătorie. A demisionat și a emigrat în Israel. În scurt timp a întemeiat un business și apoi o fabrică de componente mecanice pentru avioane militare și SUA i-a devenit clientul principal.

Cum mintea de inventator a lui Levan era mereu în priză, un prieten i-a cerut sfaturi pentru rezolvarea unor probleme mecanice cu mașinăria lui de împachetat iaurt. După examinarea situației, Levan i-a spus că asta ar fi o pierdere de timp și că mai bine o să-și pună mintea la proiectarea unui sistem cu mașini mult mai avansate și practice. Zis și făcut, într-un an Levan a creat un prototip pe care l-a încercat în fabrica prietenului său cu un succes enorm. În următorul an, au venit comenzi pentru 50 de mașini în Israel și vreo 200 internațional. Principiile de funcționare ale echipamentului său erau revoluționare și nimic de pe piața internațională nu se compara cu produsele lui.

Levan s-a îmbogățit extraordinar și continua în "timpul liber" cu proiecte de hobby creativ, ca, de exemplu, controlul cu telecomandă al patului fiicei sale în dormitorul ei la etajul 23 (un penthouse) de lux, într-un bloc la malul mării, în Tel Aviv. Patul se rotește automat după poziția optimă a soarelui, dar poate fi pus în orice poziție prin telecomandă. Aceste informații au fost suficiente pentru confirmarea întâlnirii.

David ne-a informat că Levan vorbește foarte puțină engleză și s-a asigurat că eu voi fi de față când se va face prezentarea. Așa s-a și întâmplat, și șeful meu, a fost dat gata cu prezentarea care a deschis ochii și celorlalți participanți. Ei au înțeles că era vorba de ceva foarte deosebit și mai ales potrivit pentru nevoile firmei noastre.

Ceea ce a urmat după prezentare a fost foarte neobișnuit. Levan a lansat o invitație pentru două persoane de la firmă, ca să se convingă cu ochii lor de performanța echipamentului pe viu. El a oferit nu numai plata costului zborului Toronto-Tel Aviv "clasa de afaceri", dar și costul hotelului și mesei pentru 8 zile. Programul urma să cuprindă două zile la fabrica lui, cu atenție specială la procesul de fabricație și metode de întreținere plus 4 zile intense de vizitare ale unor fabrici avansate

TOURING ISRAEL
Luxury Private Tours

israeliene și internaționale care foloseau echipamentul lui, pentru a fi evaluate direct, în exploatare. Pentru a compensa efortul celor 6 zile de lucru, a mai oferit două zile de "Touring Israel" cu ghid, de asemenea pre-plătit.

Era foarte clar că cele două persoane vizate au fost șeful meu și cu mine. Spre sfârșitul zilei, șeful m-a chemat în biroul lui pentru o discuție. Pe scurt, m-a informat

că, după discuția cu nevasta lui, i s-au consolidat gândurile inițiale cum că nu exista nicio posibilitate sau dorință din partea lui să meargă în Israel. Era o țară în război, periculoasă, plină de surprize și teroriști, iar riscul ca el să pățească ceva foarte grav, punându-și viața în primejdie era mult prea mare și inacceptabil, considerând că el avea doi copii foarte tineri, unul de 8 ani și unul de 10. El avea 55 de ani, nevasta 35, și în mod clar, avea "un cuvânt greu". Călătoria asta nu putea fi justificată. Totuși, a mai adăugat, dacă eu voiam să mă duc, el îmi permite, având deplină încredere în capacitatea mea de a forma o opinie solidă pe care o voi putea prezenta într-o mod profesional la corporație.

Eu am fost cuprins de mare entuziasm la gândul că voi pleca singur, în condiții de lux, fără un șef care să mă țină sub control. Mă luptam totuși cu dilema dacă să-l las "să moară prost" sau să-i deschid ochii despre Israel și condițiile în care va sta, ce lucruri unice va vedea și cum va fi tratat, dar el avea ceva foarte ferm și încăpățânat în privire, care m-au descurajat să încerc să-i schimb părerea. Oricum, era un dar de la Dumnezeu să mă duc fără șef. Tot ce știa omul despre Israel era ceea ce a mai citit prin ziar, văzut la televizor sau absorbit din înțelepciunea lui nevasta-sa, care nici ea nu știa nimic, dar știa că nu voia ca soțul să plece într-o delegație unde se va și amuza. Deci, l-am lăsat să moară prost.

Președintele firmei noastre, când a auzit că vicele nu vrea să meargă, s-a gândit că poate șeful de întreținere de la fabrică m-ar putea însoți, mai ales că gazdele din Israel au oferit două "pachete" de călătorie. Președintele m-a întrebat dacă e OK să fiu însoțit de omul de la întreținere, și desigur, răspunsul meu politic corect trebuia să fie un "Da" plin de entuziasm. Adevărul era că mie această companie îmi convenea de minune, întrucât Mike, șeful de întreținere, era un om foarte liniștit, plăcut, extrem de cunoscător în materie, și mă trata cu respect, ca pe șeful lui. N-a fost niciodată în viața lui de 58 de ani în străinătate, vorbea doar engleză și era entuziasmat de această ocazie. N-avea nici prejudecăți despre Israel sau evrei, și nu-i era frică de nimic, mai ales după ce i-am spus că totul va fi OK și chiar formidabil. Mike era și un fotograf bun, un lucru important când vrei ca cineva să ia poze bune cu tine.

Ziua cea mare a sosit, și m-am arătat la șapte seara la aeroportul Pearson din Toronto, la ghișeul El-Al. Mike era deja înăuntru, a făcut "check-in" cu 10 minute înaintea mea. A urmat examinarea biletului meu de avion și a pașaportului meu

canadian. Agenta de la ghișeu s-a uitat în ochii mei, și cu o privire serioasă dar cu o undă de dezamăgire m-a anunțat că eu nu voi putea călători, întrucât valabilitatea pașaportului meu canadian era cu o zi sub cele minimum 6 luni cât e nevoie pentru ca pașaportul să fie considerat valabil pentru o astfel de călătorie. Mi s-au muiat picioarele și mi s-a făcut negru în fața ochilor de furie, disperare și dezamăgire.

Am stat paralizat un minut, dar eu am devenit din nou "militant". Am revenit cu argumentul că eu mă duc doar pe 8 zile și pașaportul e valabil pe 6 luni și că eu nu vedeam unde era problema. Agentă mi-a răspuns calm, dar ferm că acestea erau regulile internaționale pentru foarte multe destinații, iar compania El-Al era foarte

strictă și nu exista nici o posibilitate de negociere.

Am mai stat un pic la ghișeu și m-am gândit că "teroriștii" nu erau în Israel, ci la ghișeul EL-AL, și viziunea rămânerii acasă, pierderea acestei ocazii superbe atât pe plan profesional cât și personal, jena și rușinea de a explica la gazdele din Israel și la șeful meu ce s-a întâmplat, ura împotriva unui sistem care afecta pe nedrept pe omul cinstit și cumsecade George Kun, era absolut insuportabilă. Cred că aveam lacrimi în ochi de neputință, când agenta "serioasă" m-a întebat: "Domnule Kun, aveți cumva și un alt pașaport?". M-am gândit un pic și i-am spus: "De fapt am unul, e un pașaport românesc" La care ea a zis : " Perfect! Cu acest pașaport puteți călători."

O nouă speranță s-a deschis în sufletul meu și mi-am văzut cu ochii minții pașaportul românesc nou nouț, valabil pe 10 ani într-un sertar de la biroul meu de acasă. Cu un an în urmă, mi-am reînnoit pașaportul românesc albastru, încă din timpul lui Ceausescu, cu idea că nu strică să ai un pașaport de EU.

Mai erau vreo 45 de minute până la îmbarcare, timp insuficient pentru un drum dus întors acasă. Am sunat acasă și printr-un nou miracol al Domnului, soția era acasă, cu toate că de obicei miercurea avea ore la universitate până la 9 seara. I-am explicat rapid situația și, prin următorul miracol, soția l-a găsit exact unde i-am spus că era. A lăsat totul baltă, s-a aruncat în mașină și a condus cu 120-140 km/h până la aeroport. Tot printr-un miracol, n-a fost oprită de poliție pe tot drumul de 30

minute. A ajuns cu exact 2 minute înainte de începerea îmbarcării și eu am ajuns la îmbarcare în timp, cu biletul și pașaportul "valabil" românesc în mână. Săracul Mike, era deja îngrijorat că s-a întâmplat ceva cu mine și n-avea nici un chef să călătorească singur.

Probabil că în acest moment am fost cel mai mândru în viața mea de a fi român și în plus mi s-a confirmat foarte clar că **EXISTĂ UN DUMNEZEU!**

E de prisos să menționez că sejurul în Israel a fost excelent. Gazdele s-au ținut de cuvânt și au respectat planul promis 100%. După întoarcere am mai vizitat și alte fabrici în USA și am făcut raporturi de evaluare comparativă, după protocol.

Propunerea din Israel a ieșit câștigătoare și firma a cumpărat sistemul israelian. Mike mi-a rămas un prieten atașat și veșnic recunoscător pentru prilejul da a vizita Țara Sfânta. Șeful meu a exprimat o bucurie moderată că m-am întors viu. Alți "prieteni" din firmă, pentru care ideea că echipamentul cel mai bun a fost găsit în Israel, era ca o palmă, și ei au continuat să exerseze prietenia cu mine la un nivel vizibil mult mai "moderat".

Martie 2017